

Vismændenes pessimisme kan lede politikerne på vildspor

Skrevet af

Sofie Holme Andersen
Cheføkonom

Meget tyder på, at forskellen på den faktiske beskæftigelse og den konjunkturrensede beskæftigelse er mindre end vurderingerne fra Det Økonomiske Råd og Finansministeriet. Det kan have uheldige konsekvenser for den førte finanspolitik.

Kontakt

Cheføkonom

Sofie Holme Andersen

📞 61 27 58 24

✉️ sha@ae.dk

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

Beskæftigelsen er det vigtigste nøgletal for dansk økonomi. Det er ikke for ingenting, at det månedlige lønmodtagerbeskæftigelsestal bliver kaldt kongetallet. Hvor vi befinder os, og hvor vi er på vej hen i konjunkturerne, kan man i høj grad aflæse af beskæftigelsestallet.

Men hvad den faktiske beskæftigelse er, gør det ikke alene. For at vurdere konjunkturerne – og ikke mindst for at vurdere om situationen kalder på politisk handling – har man behov for en vurdering af, hvad den normale situation for beskæftigelsen er. I fravær af en buldrende højkonjunktur hvad ville beskæftigelsen så være i morgen?

Det er naturligvis svært at bestemme – ikke mindst fordi det ikke kan observeres. Senest er [Det Økonomiske Råd](#) i denne uge kommet med deres nyeste bud på beskæftigelsen rensat for konjunktur. 90.000 personer under den faktiske beskæftigelse. Det er i omegnen af [Finansministeriets](#) vurdering, der lyder på knap 100.000 personer.

Så store forskelle mellem den faktiske beskæftigelse og den konjunkturrensede beskæftigelse, kaldet beskæftigelsesgab, er ikke set siden 2008 lige før finanskrisen. Udover størrelsesordenen er det også værd at bemærke, at budet er omtrent det samme i 2022 og 2023 hos både vismændene og Finansministeriet.

” *Konsekvenserne af en forkert vurdering af konjunkturerne kan være betydelige. Det kan resultere i, at man strammer finanspolitikken på et uhensigtsmæssigt tidspunkt, fordi man tror, at økonomien er ved at overophede.*

Cheføkonom Sofie Holme Andersen

Stort set alle andre arbejdsmarkedsindikatorer peger på aftagende pres på arbejdsmarkedet det seneste år. Der meldes om mindre mangel på arbejdskraft, der opslås færre nye stillinger, og færre af de opslåede stillinger kan ikke besættes. Det er alle forskellige mål for kapacitetspresset på arbejdsmarkedet.

[Vismændene](#) angiver selv i deres rapport, at netop disse andre mål har udviklet sig anderledes end beskæftigelsesgab. De påpeger, at en mulig årsag til dette kan være, at de har undervurderet beskæftigelsens størrelse rensat for konjunkturer.

Konsekvenserne af en forkert vurdering af konjunkturerne kan være betydelige. Det kan resultere i, at man strammer finanspolitikken på et uhensigtsmæssigt tidspunkt, fordi man tror, at økonomien er ved at overophede.

Samtidig har det betydning for vurderingen af råderummet, som lidt fortegnet er den pose penge, politikerne kan disponere over uden at opkræve nye skatter eller lave nye besparelser.

Sidst kan det også påvirke, hvordan udsatte grupper får mulighed for at deltage på arbejdsmarkedet. Når arbejdsmarkedet bliver presset, bliver der mere plads til de udsatte grupper. Det har vi også set den seneste tid. [Langtidsledigheden er markant lavere end for to år siden](#), og [flere ikke-vestlige indvandrere](#) er kommet i beskæftigelse. Det er vigtigt, da vi ved, at personer, der får en fod indenfor på arbejdsmarkedet under gode konjunkturer, får mere [varig beskæftigelse](#).

Vurderingen af konjunkturerne er altså essentiel for, hvilken politik der bliver ført. Vismændenes og Finansministeriets vurderinger af, hvor mange beskæftigede der ville være i en normal konjunktur, er for pessimistiske. Det kan i sidste ende føre til forkerte politiske beslutninger.